

RAPORT

de evaluare și acreditare a Institutului de Filologie al Academiei de Științe a Moldovei

Comisia specializată pentru evaluarea Institutului de Filologie:

Popa Gheorghe, dr. hab., prof. univ., Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

Sainenco Ala, dr., conf., univ., Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

Țiței Valentina, economist-contabil, Institutul Patrimoniului Cultural

*Comisia pe profilul de cercetare *Limba română sub aspect structural, funcțional și istoric:**

Melniciuc Ion, dr., conf. univ., Universitatea de Stat din Moldova

Zgardan Aliona, dr., conf. univ., Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”

Mincu Eugenia, dr., conf.univ., Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”
din Republica Moldova

*Comisia pe profilul de cercetare *Limba română și folclorul din Moldova:**

Ciocoi Tatiana, dr. hab., conf.univ., Universitatea de Stat din Moldova

Ghilaș Ana, dr., conf.univ., Universitatea de Stat din Moldova

Cristei Tamara, dr., conf.univ., Universitatea Academiei de Științe a Moldovei

Chișinău, 2013

1. Cadrul tematic și instituțional de cercetare

Cadrul tematic și instituțional de cercetare este elaborat, în linii generale, în conformitate cu misiunea Institutului de Filologie și cu domeniul de cercetare ce derivă din profilul științific, ținându-se cont, pe de o parte, de cadrul teoretic actual, iar, pe de altă parte, de necesitățile impuse de imperatiile sociale.

Menționăm doar unele dintre aceste obiective:

a) a efectua cercetări științifice fundamentale și aplicative, orientate spre obținerea de noi cunoștințe în domeniul propriu de cercetare, și a implementa aceste cunoștințe în circuitul științific și social;

b) a pregăti cadre prin studii universitare, postuniversitare și prin cursuri de perfecționare;

c) a elabora recomandări privind utilizarea rezultatelor investigațiilor și a contribui la implementarea lor în diverse domenii;

d) a efectua expertize și avize, inclusiv contra plată, a materialelor ce țin de profilul IF;

e) a crea și a dezvolta infrastructura sferei științei și inovării;

f) a efectua pregătirea, reciclarea și perfecționarea cadrelor;

g) a asigura protecția, cesionarea și obținerea dreptului asupra obiectelor proprietății intelectuale, asupra informațiilor științifice confidențiale;

h) a contribui la elaborarea de concepții și programe (pronosticuri) privind dezvoltarea domeniului științific de profil din țară;

i) a participa la elaborarea programelor de stat și a proiectelor de cercetare și inovare;

j) a înregistra, în modul stabilit, proiectele de cercetare și de inovare și a prezenta organelor ierarhic superioare dări de seamă despre rezultatele obținute;

k) a desfășura alte activități legale în sfera științei și inovării (Din *Misiunea Institutului de Filologie*).

Direcțiile, aspectele și obiectivele de cercetare sînt corelate cu cele trei centre ale institutului, structurate în sectoare. Astfel, activitatea fiecărui centru cuprinde o direcție și realizează un obiectiv clar definit. În subsidiar, toate centrele urmăresc *studierea problemelor teoretice și metodologice ale cercetărilor filologice*.

<i>Direcții de cercetare:</i>	- studierea și descrierea limbii române în Republica Moldova în context general românesc, european și post-sovietic;	- cercetarea moștenirii literare și folclorice și a procesului literar contemporan din Republica Moldova în context general românesc și european;	- descrierea subsistemelor terminologice, coordonarea și armonizarea terminologiei tehnico-științifice;
<i>Obiective</i>	- studierea și descrierea	- cercetarea moștenirii	- examinarea și descrierea

<i>de cercetare:</i>	limbii române în Republica Moldova;	literare și folclorice;	subsistemelor terminologice;
<i>Aspecte:</i>	- cercetarea și descrierea structurii gramaticale a limbii române; - analiza și descrierea lexicografică a unităților de vocabular; - cercetarea și valorificarea patrimoniului onomastic național;	- cercetarea și valorificarea moștenirii literare și folclorice; - analiza legităților și tendințelor procesului literar contemporan în context general european și universal;	- cercetarea, sistematizarea și standardizarea subsistemelor terminologice
<i>Centre:</i>	Lingvistică	Literatură și Folclor	Terminologie
<i>Sectoare:</i>	Gramatică; Lexicologie și lexicografie; Istoria limbii, dialectologie și onomastică	Literatura română premodernă și modernă; Literatura contemporană; Teorie și metodologie literară Folclor	Standardizarea și unificarea terminologiilor tehnicoștiințifice sectoriale

Pentru perioada 2011-2014 au fost aprobate 12 proiecte de cercetare fundamentală (7 proiecte cu problematică lingvistică, 3 proiecte cu problematică literară și 2 proiecte cu problematică folclorică) și 1 proiect de cercetare aplicativă cu tematică lingvistică.

Profilul Limba română sub aspect structural, funcțional și istoric:

a) gramatica - 3:

49.20.01F *Morfologia și sintaxa. Noțiuni gramaticale explicate* (2004-2007) - dr. hab. Alexandru Dîrul;

08.817.07.001F *Sintaxa discursiv-pragmatică* (2008-2010) - dr. hab. Elena Constantinovici;

11.817.07.07.F *Pragmatica și analiza discursului* (2011-2014) - dr. Ion Bărbuță;

b) lexicografie și lexicologie - 4:

49.20.02F *Unitățile sinonimice, antonimice, omonimice și paronimice în sistemul lexical al limbii și descrierea lor lexicografică* (2004-2007) - dr. Ana Vulpe;

08.817.07.02F *Subsistemul lexical al limbii române: analiză și descriere semantică și lexicografică* (2008-2010) - dr. Ana Vulpe;

11.817.07.12 *Vocabularul limbii române: mobilitate și stabilitate în contextul integrării europene* (2011-2014) - dr. Ana Vulpe;

11.817.07.14F *Baza de date a limbii române (lexicul). Lingvistica în Republica Moldova. Indice bibliografic (1991 – 2010)* (2011-2014) - dr. hab. Vasile Bahnaru;

Elemente greco-latine în limbile europene de largă circulație (română, franceză, italiană, engleză, germană și rusă) (2008-2009), conducător - dr. Aurelia Hanganu (**proiect pentru tineri cercetători**)

c) istoria limbii - 3:

07.410.10.01F *Criterii privind periodizarea istoriei limbii* (2007-2009) - dr. hab. Nicolae Raevschi;

10.817.07.02F *Factorii interni și externi în evoluția limbii române* (2010) - dr. Angela Savin;

11.817. 07.11.F *Aspecte lexico-gramaticale și sociolingvistice în istoria limbii române* (2011-2014) - dr. Angela Savin;

d) dialectologia - 5:

49.20.05A *Studiul vocabularului din perspectiva geografiei lingvistice* (2004-2007) - dr. hab. Vasile Pavel;

08.817.07.02F *Varietăți dialectale din perspectiva informatizării atlaselor lingvistice și a textelor dialectale* (2008-2010) - dr. hab. Vasile Pavel;

11.817.07.08F *Grupul de graiuri moldovenești din zona de nord în context general românesc* (2011-2014) - dr. h. Vasile Pavel;

Graiurile moldovenești din nord-estul Republicii Moldova (2007-2008) conducător - dr. Stela Spînu (**proiect pentru tineri cercetători**);

Graiurile moldovenești din sud-estul Ucrainei (2009-2010), conducător - dr. Stela Spînu (**proiect pentru tineri cercetători**);

e) onomastica - 9:

49.20.06.F *Tezaurul antroponimic din Republica Moldova (Cercetare diacronico-sincronică)* (2004-2008) - dr. Maria Cosniceanu

49.20.04F *Stratigrafia etimologică și structura lexicală a onomasticii naționale* (2004-2008) - dr. hab. Anatol Eremia;

09.817.07.002F *Analiza tipologică a antroponimelor* (2009-2010) - dr. Maria Cosniceanu;

09.817.07.001F *Hidronimia Republicii Moldova. Zonele hidrografice Prut și Dunăre* (2009-2010) - dr. hab. Anatol Eremia;

Patrimoniul antroponimic din Republica Moldova sub aspect derivațional (2011-2014) - dr. Maria Cosniceanu;

11.817.07.13F *Tezaurul toponimic al Republicii Moldova* (2011-2014) - dr. hab. Anatol Eremia;

06.410.034F *Cercetarea terminologiilor ramurale și crearea bazei de date terminologice* (2006-2008) - dr. Albina Dumbrăveanu/dr. Inga Druță;

09.817.07.002F *Armonizarea și standardizarea terminologică: modalități de transfer al cunoștințelor în societatea informațională prin dicționare terminologice electronice* (2009-2010) - dr. Inga Druță;

11.817.07.17A Corector ortografic, gramatical și stilistic pentru limba română (2011-2014)

- dr. Inga Druță;

Profilul Literatura română și folclorul din Moldova:

a) literatura română premodernă și modernă - 2:

06.410.008F Personalități culturale ale Moldovei secolelor XVII-XIX în context european (2006-2010) - acad. Mihai Cimpoi;

11.817.07.16F Enciclopedism și multiculturalism în literatura română premodernă și modernă (2011-2014) - acad. Mihai Cimpoi;

b) literatura română contemporană - 3:

06.410.009F Un secol de literatură națională din Basarabia și Republica Moldova. 1900-2000 (2006-2010) - acad. Mihail Dolgan/dr. hab. Andrei Țurcanu;

11.817.07.09F Identitate și globalism în literatura română postsovietică din Republica Moldova (2011-2014) - dr. hab. Andrei Țurcanu;

08.819.07.04A Proza basarabeană din secolul XX. Text, context, intertext (2008-2009), conducător - dr. hab. Alexandru Burlacu (proiect pentru tineri cercetători);

c) teoria și metodologia literară - 2:

06.410.0010F Concepții teoretice și metode contemporane de cercetare literară (2006-2010) - dr. hab. Anatol Gavrilov;

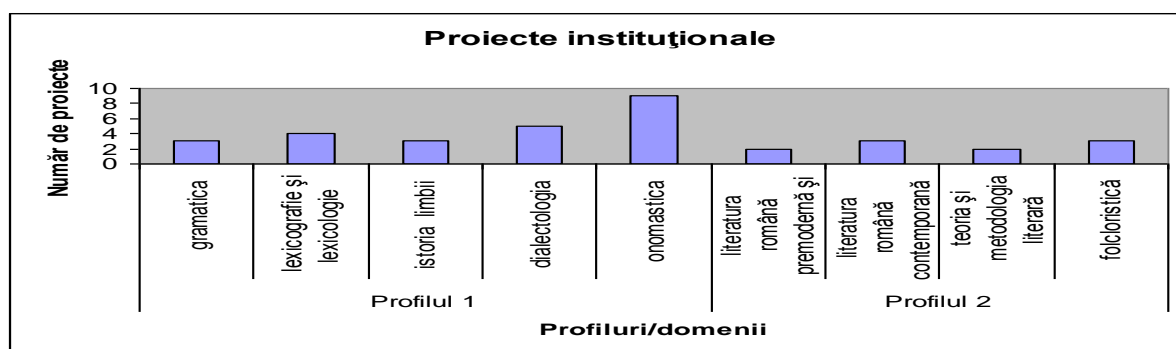
11.817.07.15F Principii epistemologice și orientări noi în știința literară din sec. 20 (2011-2014) - dr. hab. Anatol Gavrilov;

d) folcloristică - 3:

06.410.011F Tezaurul folcloric al românilor (Basarabia, Transnistria, nordul Bucovinei, Transcarpatia (2006-2010) - dr. hab. Nicolae Băieșu

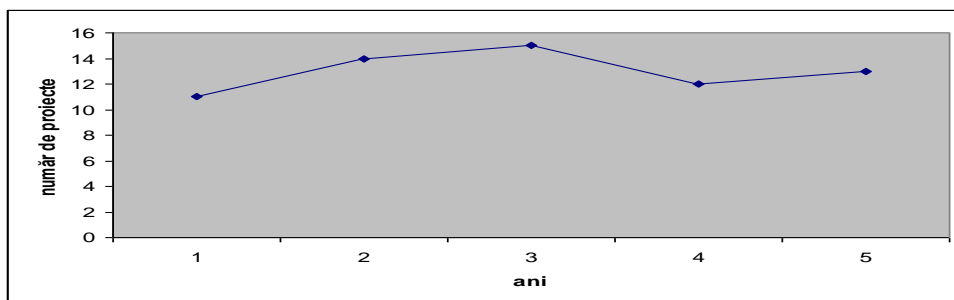
11.817.07.06F Bibliografia folclorului basarabean în context general românesc și european (de la începuturi pînă în prezent) (2011-2014) - dr. Tudor Colac;

11.817.07.10F Constituirea Arhivei Naționale de Folclor a Academiei de Științe a Moldovei (2011-2014) - dr. Ana Graur

Cel mai mare număr de proiecte revine pe profilul *Limba română sub aspect structural, funcțional și istoric*, iar în cadrul profilului – pe domeniul onomastică.

Pentru perioada evaluată, numărul de proiecte a rămas aproape constant, cu o ușoară creștere în anii 2008 și 2009:

Referitor la I capitol ce vizează cadrul tematic și instituțional de cercetare, am putea constata actualitatea direcțiilor de cercetare, concretețea obiectivelor și a aspectelor investigaționale, justificarea organigramei, implicarea colaboratorilor în realizarea unor proiecte internaționale de transfer tehnologic etc.

Sub aspect tematic, menționăm desfășurarea cercetărilor pe teme clasice de cercetare. Am sugera, în acest context, necesitatea racordării mai pronunțate la problematica europeană actuală de lingvistică și literatură.

Cele două profiluri au avut un singur program de stat: perioada 2008-2009, 08.812.07.02A *Biblioteca virtuală Dimitrie Cantemir*, conducător - dr. Ana Bantoș.

În aceeași ordine de idei, consemnăm că, în virtutea misiunii formulate, Institutul, în opinia noastră, pretinde, doar parțial motivat, la activități didactice, întrucât, pe de o parte, instituția respectivă nu e obligată, prin definiție, să pregătească cadre prin studii universitare și prin cursuri de perfecționare, iar pe de altă parte, tematica de cercetare identificată nu acoperă acest segment.

Atragem atenția și asupra necesității de a formula mai tranșant și mai explicit aspectele activității de cercetare a Institutului în conformitate cu structura sectorială a acestuia. De exemplu, nu este formulat suficient de clar studiul diatopic, cu toate că există sectorul *Istoria limbii, dialectologie și onomastică* și angajații acestui sector au efectuat realizări notabile în acest domeniu.

E necesară o mai amplă cooptare în cadrul proiectelor a tinerilor cercetători. În același timp, ne întrebăm dacă din neatenție proiectul 08.819.07.04A *Proza basarabeană din secolul XX. Text, context, intertext*, coordonat de dr. hab., prof. univ. Alexandru Burlacu a fost trecut la categoria proiectelor pentru tinerii cercetători.

E regretabil că aceleași persoane (puține la număr, pornind de la numărul total de cercetători ai Institutului) sînt atît autori ai publicațiilor, cît și membri ai grupului din cadrul proiectelor.

Ar fi fost onorabil ca pentru un Institut prestigios din cadrul AȘM să fi fost participant nu doar în cadrul unui singur program de stat (deși unul dintre obiectivele Institutului se relevă la „participarea la programele de stat”).

Constatăm, de asemenea, absența justificabilă, într-o oarecare măsură prin specificul domeniului de cercetare, a proiectelor de transfer tehnologic, dar și neimplicarea regretabilă privind obținerea proiectelor internaționale.

2. Capacitatea instituțională și resursele

2.1. Personalul uman

Personalul uman angajat, la momentul evaluării, constituie 94 de persoane. Dintre acestea, 85 sînt cercetători științifici: 61 de cercetători titulari (sau 72 %) și 24 de cercetători cumularzi (sau 28 %). Din numărul total de cercetători, 16 sînt doctori habilitați în filologie, ceea ce constituie 19 %, 37 de doctori în filologie (sau 43,5%), 32 de cercetători fără grad științific (sau 37,5%). Procentul persoanelor cu grad științific față de numărul total de cercetători este de 62 %. Raportul dintre doctori/doctori habilitați este de 2,3. Ponderea cercetătorilor științifici în vîrstă de pînă la 35 de ani este de 16 %.

Echipa managerială

Numele, prenumele	Funcția	Vîrsta	Anul alegerii / desemnării în funcție	Titlul științific	Stagii peste hotare	Antrenare în proiecte internaț.
BAHNARU Vasile	director al Institutului de Filologie	62 ani	01.06.2010	dr. hab. în filologie conf. cercet. conducător de doctorat	-	-
VEREBCEANU Galaction	secretar științific	61 ani	01.09.2010	dr. în filologie conf. cercet. conducător de doctorat		1996-1999; 2003-2006
RĂILEANU Viorica	director al Centrului de Lingvistică	41	01.09.2010	dr. în filologie cerc. șt. superior		
DRUȚĂ Inga	director al Centrului de Terminologie	47	01.09.2010	dr. în filologie, conf. cercet.	-	-
GRATI Aliona	director adjunct	41	16.06.2009	dr. hab. în filologie conferențiar universitar conducător de doctorat		
CORCINSCHI Nina	director al Centrului de Literatură și Folclor	33	16.06.2009	doctor în filologie conferențiar cercetător		

Nr. crt.	Indicatorul	Indicator de rezultat	Punctaj	
			Prevăzut (standard)	Acordat
1	2	3	4	5
I. CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ DE CERCETARE				
1.1. Personal uman				
1.1.1.*	Ponderea cercetătorilor științifici titulari în numărul total de cercetători: <ul style="list-style-type: none"> • <i>cercetători științifici titulari</i> $\geq 80\%$ • <i>cercetători științifici titulari</i> $< 80\%$ 	61/85 71,8%	 20 10	 10
1.1.2.*	Raportul dintre doctori și doctori habilitați este: <ul style="list-style-type: none"> • ≥ 5 • < 5 	37/16 2,3	 10 20	 20
1.1.3.*	Raportul cercetătorilor cu grade științifice la numărul total de cercetători: <ul style="list-style-type: none"> • $\geq 0,5$ • $< 0,5$ 	53/85 0,6	 10 5	 10
1.1.4.*	Deținerea dreptului de instruire prin doctorat	+	5	5
1.1.5.**	Cota susținerilor în termene a tezelor de doctorat este: <ul style="list-style-type: none"> • $\geq 20\%$ • $< 20\%$ 	2/24 8,3%	 10 5	 5
1.1.6.**	Cota susținerilor tezelor de doctorat pe durata ultimilor 3 ani depășește 30% din numărul celor ce nu s-au înscris în termenele stabilite	3/22 13,6%	5	0
1.1.7.**	Organizația dispune de doctoranzi care studiază în centre științifice și universitare peste hotarele republicii	-	10	0
1.1.8.*	Ponderea cercetătorilor abilitați cu dreptul de conducător/consultant științific al tezelor de doctorat în numărul total de cercetători: <ul style="list-style-type: none"> • $\geq 10\%$ • $< 10\%$ 	22/85 25,9%	 10 5	 10
1.1.9.**	Numărul cercetătorilor științifici care au efectuat stagii de cercetare și/sau documentare în centre științifice de peste hotare pe parcursul perioadei evaluate, cu o durată sumară ≥ 30 zile: <ul style="list-style-type: none"> • ≥ 5 cercetători • < 5 cercetători 	 2	 10 5	 5
1.1.10.*	Ponderea cercetătorilor tineri $<$ de 35 de ani în numărul total de cercetători: <ul style="list-style-type: none"> • $\geq 20\%$ • $< 20\%$ 	 16%	 10 5	 5
1.1.11.**	Susținerea tezelor de către cercetătorii științifici din organizație în perioada evaluată este: <i>a. Teze de doctor habilitat:</i> <ul style="list-style-type: none"> • ≥ 2 • < 2 <i>b. Teze de doctor în științe:</i> <ul style="list-style-type: none"> • ≥ 5 • < 5 	5 6	10 5 10 5	10 10
Total			130	90
<p style="text-align: center;">Notă: *- se apreciază valorile indicatorului la momentul evaluării; ** - se estimează valorile sumare ale indicatorului pe durata evaluată</p>				

Ne întrebăm în ce măsură cooptarea cercetătorilor prin cumul, modificarea organigramei instituției, desemnarea în posturi manageriale au contribuit la încurajarea competiției și favorizarea înnoirii?

2.2. Potențialul logistic și infrastructura de cercetare

Institutul dispune de încăperi satisfăcătoare: birouri, săli de ședințe, un oficiu al directorului (total 568 m²). Unui cercetător științific îi revine 6,7 m² de spațiu. Echipamentul științific reprezintă în valoare financiară sumă totală de 1430,4 mii lei. În perioada evaluată s-au procurat mijloace fixe în sumă de 444,6 mii lei, ceea ce constituie 31,1 % din volumul total al mijloacelor fixe (444,6: 1430,4).

Utilajul procurat se ia la evidență conform fișei de inventariere nr. MF -6 cu numărul de înregistrare pentru evidența și cu indicarea sursei de proveniență.

Uzura echipamentului utilizat în cercetare se calculează în mărime de 33,0 % anual.

Spațiul informațional este asigurat de rețeaua locală în componența căreia intră 46 de calculatoare conectate la imprimante, scanere, proiectoare și altă tehnică necesară; la Internet sînt conectate 20 de calculatoare.

1	2	3	4	5
1.2. Potențial logistic				
1.2.1.*	Deținerea spațiilor corespunzătoare normativelor tehnico-sanitare		5	5
1.2.2.*	Pondere echipamentului procurat pe durata ultimilor 5 ani (reieșind din cost) constituie: <ul style="list-style-type: none"> • $\geq 30\%$ • $< 30\%$ 	$444,6 \cdot 100 / 1430,4 = 31,1$	10 5	10
1.2.3.*	Costul echipamentului/ unitate ocupată de cercetător este <ul style="list-style-type: none"> • < 100 mii lei • ≥ 100 mii lei 	$1430,4 / 74 = 19,3$	5 10	5
1.2.4.*	Prezența/aplicarea: <ul style="list-style-type: none"> • laboratoarelor specializate • echipamentului unic modern • instalațiilor și metodelor de cercetare computerizate • laboratoarelor acreditate 		10 10 10 5	0 0 0 0
1.2.5.**	Baza materială respectivă este utilizată și de alte organizații		5	0
1.2.6.*	Asigurarea personalului din sfera științei și inovării (persoane fizice) cu calculatoare: <ul style="list-style-type: none"> • $\geq 60\%$ • $< 60\%$ 	$46 \cdot 100 / 85 = 54,1$	10 5	5
1.2.7.*	Conectarea calculatoarelor la rețea locală		5	0
1.2.8.*	Conectarea calculatoarelor la rețelele informaționale <ul style="list-style-type: none"> • $\geq 60\%$ • $< 60\%$ 	$20 / 46 \cdot 100 = 43,5$	10 5	5
Total			90	30

2.3. Mijloace financiare disponibile

Institutul de Filologie, parte a AȘM, este finanțat de la bugetul de stat și funcționează în baza următoarelor grupe organizaționale: 07 – Știința și inovarea; 01 – Cercetări științifice fundamentale; 817 – Cercetări științifice instituționale; 02 – Cercetări științifice aplicate.

Evidența contabilă a Institutului se efectuează în baza planurilor secundare și a rapoartelor financiare aprobate de executorul primar de buget AȘM. Planurile de finanțare sînt confirmate de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.

Planificarea inițială, dările de seamă trimestriale și anuale, modificările planurilor secundare de finanțare, rapoartele financiare, estimarea cheltuielilor bugetare, a veniturilor și a cheltuielilor din mijloace speciale se efectuează în termenii stabiliți și prin calcule fundamentate cu utilizarea normelor stabilite pentru organele administrative de acte normative în vigoare și potrivit formularelor elaborate de Ministerul Finanțelor.

Sursele de finanțare sînt alocații bugetare (cheltuieli de bază) și mijloace speciale. Alocațiile prin concurs sînt proiecte din cadrul Programelor de Stat, proiecte independente (pentru tineri cercetători etc.).

Analizând alocațiile bugetare pe anii 2007-2011, se constată că ponderea cea mai mare revine proiectelor instituționale:

Anii	Volumul total al mijloacelor financiare, mii lei	Cheltuieli destinate activității științifice, mii lei	Ponderea mijloacelor financiare destinate activităților științifice, %	Ponderea proiectelor instituționale, %	Ponderea mijloacelor speciale, %	Ponderea mijloacelor financiare obținute în bază de concurs %	Ponderea mijloacelor financiare obținute în baza contractelor economice %	Ponderea mijloacelor financiare utilizate pentru achiziționarea și mentinerea echipamentului științific %
2007	4223,6	3583,9	84,8	86,8	12,3	0,5	12,3	4,6
2008	5902,0	4813,8	81,5	78,9	9,4	5,7	9,4	4,1
2009	5931,3	4738,9	79,9	79,8	8,3	7,2	8,1	2,3
2010	6508,8	5160,5	79,3	88,8	5,7	3,4	5,7	1,4
2011	6150,0	5323,0	86,5	85,5	12,2	1,9	11,9	3,4
<i>Media</i>	<i>5743,1</i>	<i>4724,0</i>	<i>82,3</i>	<i>83,9</i>	<i>9,5</i>	<i>3,9</i>	<i>9,3</i>	<i>3,1</i>

Institutul a investit în fonduri fixe, deplasări, delegații științifice și conferințe și simpozioane științifice circa 5,8% din buget (176,5+108,6+50,3):5743,1 mii lei, inclusiv echipament științific 3,1%, deplasări și delegații științifice 1,9%, conferințe și simpozioane științifice 0,8%. Media anuală a cheltuielilor de personal pentru sfera științei și inovării (salarizare, fond social și medical) este 4438,9 mii lei, cota din volumul finanțării este 77,3%.

Institutul nu are restanțe la cheltuielile de personal, situație confirmată prin Fișa informației din IFT al contului personal generalizat al contribuabilului la data 02.05.2013 a Inspectoratului Fiscal de stat pe sectorul Centru.

1	2	3	4	5
1.3. Activitatea economico-financiară				
1.3.1.**	Finanțarea organizației are loc inclusiv din contul : a) proiectelor naționale/granturi b) proiectelor internaționale /granturi c) contractelor economice (științifice) <i>cu agenți autohtoni</i> d) contractelor economice (științifice) <i>cu agenți economici străini</i> e) altor servicii contra plată	5205,6*100/574 3.1=90.6% 532,8*100/5743, 1=9.3%	10 15 5 10 5	10 5
1.3.2.**	Cota mijloacelor financiare, acumulate în baza proiectelor selectate prin concurs, raportată la volumul total al alocațiilor prevăzute pentru realizarea tematicii științifice • <10% • ≥ 10%	52,8+171=223.8/ 5743.1= 3,9%	5 10	5
1.3.3.**	Pondere mijloacelor speciale (cu excepția surselor provenite din darea în arendă) în bugetul instituției: • <20% • ≥ 20%	537,5*100/5743. 1= 9,4%	5 10	5
1.3.4.**	Investirea a peste 21% din bugetul său (indiferent de sursa finanțării) pentru achiziționarea de echipament științific, acoperirea cheltuielilor de specializare, stagiere, cooperare tehnico-științifică, participare la manifestări științifice și de detașare a personalului pentru schimb de experiență	176,5+108,6+50, 3=335,4/5743,1= 5,8%	15	0
Total			80	25
<i>Smax = 300 puncte</i>				

Indiscutabil, cifrele camuflează, dar și trădează anumite realități, uneori chiar nedorite. Astfel, cifrele ce vizează numărul de cercetători fără grad științific (37,5%, dar, în realitate, vorbim de o instituție de cercetări științifice), ponderea cercetătorilor cu vârsta de până la 35 de ani (16%, dar, în realitate, nici fără a se întrezări vreo schimbare spre bine), numărul mare de cercetători care activează prin cumul (28%, dar, în realitate neavând motive de a vorbi despre o eficientizare a activității științifice), ritmul lent de susținere a tezelor (doar 2 dintre persoanele care au absolvit doctorantura în perioada 2007-2011 au susținut tezele în termen) ar trebui să constituie obiectul unor discuții și meditații profunde ale administrației instituției. Un subiect de discuție, ce nu poate fi evitat sub niciun motiv, s-ar referi la deficitul de cadre manageriale. Într-un cuvânt, administrația Institutului ar trebui să fie într-o stare de neliniște constantă pentru “fața de mîne” a filologiei din Republica Moldova.

Referitor la modul de administrare a fondurilor, putem menționa că nu se respectă obligațiile stipulate în Codul pentru Știința și Inovare privind alocarea a cel puțin 20% din

mijloacele financiare disponibile în completarea fondurilor fixe, pregătirea cadrelor, stagiatura și delegarea personalului pentru schimb de experiență etc.

3. Rezultatele cercetării, calitatea, eficiența, relevanța, impactul

III. CONTRIBUȚIE ȘTIINȚIFICĂ ȘI RECUNOAȘTERE NAȚIONALĂ				
3.1. Publicații în țară				
3.1.1.#	Monografii • ≥ 1 • < 1		15 10	15 / 15*
3.1.2.#	Capitole în monografii • $\geq 0,5$ • $< 0,5$		7 5	5 / 5
3.1.3.**	Articole în reviste naționale, categoria A • > 1 • 1		10 7	0 / 0
3.1.4.#	Articole în reviste naționale, categoria B • ≥ 3 • < 3		7 4	4 / 4
3.1.5.#	Articole în reviste naționale, categoria C • ≥ 5 • < 5		5 3	5 / 5
3.1.6.#	Articole în culegeri • ≥ 6 • < 6		5 3	5 / 5
3.1.7.#	Publicații științifice electronice • $\geq 0,3$ • $< 0,3$		3 2	2 / 2
3.1.8.#	Rezumate (teze) la conferințe științifice • ≥ 6 • < 6		3 2	2 / 2
Total			55	38 / 38
Mediu				38

*Punctaj profil *Literatura română și folclorul din Moldova*/ punctaj profil *Limba română sub aspect structural, funcțional și istoric*

1	2	3	4	5
3.2. Impactul și relevanța științifică				
3.2.1.**	Premii de Stat ale Republicii Moldova, obținute în perioada evaluată		10	0 / 10
3.2.2.**	Premii ale Academiei de Științe a Moldovei, obținute în perioada evaluată		6	6 / 6
3.2.3.**	premiu național, obținute în perioada evaluată • Alte > 1 • 1		4 3	4 / 4
3.2.4.#	Rapoarte (lecții la invitație) la manifestări științifice din țară • ≥ 4 • < 4		5 2	0 / 2
3.2.5.#	Comunicări la conferințe din țară • ≥ 5 • < 5		5 2	5 / 5
3.2.6.**	Medalii obținute la expoziții din țară		5	5/5
Total			35	20 / 32
				26

IV. RELEVANȚA ECONOMICĂ				
4.1. Activitatea de brevetare, licențiere, certificare a produselor				
4.1.1.**	Contracte de licență (cesiune) în baza brevetelor, know-how	0	15	0/15
4.1.2.**	Brevete implementate • > 1 • 1	0	15 10	0
4.1.3.**	Brevete obținute, regulamente tehnice, standarde înregistrate • > 1 • 1	0	15 10	0
4.1.4.**	Cereri de brevetare înaintate la AGEPI • > 1 • 1	0	5 3	0
Total			50	0/15
Mediu				7,5

1	2	3	4	5
4.2. Transfer tehnologic				
4.2.1. **	Produse, echipamente asimilate și fabricate în serie	0	20	0/0
4.2.2. **	Tehnologii, secvențe tehnologice, produse noi realizate și valorificate de agenți economici prin contract cu un volum de finanțare • ≥ 100 mii lei per contract • < 100 mii lei per contract		15 10	0/0
4.2.3. **	Produse noi valorificate de agenți economici prin colaborare sau contracte royalty		12	0/0
4.2.4. **	Proiecte de transfer tehnologic și/sau proiecte înaintate la concurs în cadrul PC7 • > 1 • 1		8 6	0/0
4.2.5. **	Proiecte înaintate la alte concursuri în cadrul programelor internaționale • > 2 • ≤ 2		5 3	0/0
4.2.6. **	Mostre de mașini, echipamente, dispozitive funcționale elaborate în perioada evaluată		10	0/0
4.2.7. **	Produse științifice create, înregistrate	0	10	0/0
4.2.8.**	Alte tipuri de rezultate documentate (metode, procedee, materiale, tehnologii, substanțe, soft-uri) • > 1 • 1	0	10 7	0/0
Total			100	0/0

1	2	3	4	5
4.3. Asistență și servicii științifice prestate				
4.3.1. #	Recomandări științifico-practice documentate • ≥ 0,1 • < 0,1		7 5	0 / 7
4.3.2.**	Prestări de servicii în laboratoare acreditate ISO • > 1 • 1		7 5	0

4.3.3.**	Prestări de servicii în alte subdiviziuni științifice • >1 • 1		5 3	0 / 5
4.3.4.#	Lucrări executate la comanda beneficiarilor din străinătate • ≥3 • <3		7 5	0 / 5
4.3.5.#	Consultanță (documentată) • ≥0,5 • <0,5		5 3	0 / 5
4.3.6.#	Expertize ecologice, tehnice, medicale, terminologice, pedagogice, expertize ale proiectelor de cercetare • ≥1 • <1		7 5	0 / 7
4.3.7. **	Organizarea manifestărilor științifice naționale și naționale cu participare internațională • >3 • ≤3		5 3	5 / 5
4.3.8. **	Organizarea manifestărilor științifice internaționale, organizate în țară • >2 • ≤2		7 5	0 / 7
Total			50	5 / 41
Mediu				23
<i>Smax = 200</i>				

V. RELEVANȚA SOCIALĂ				
5.1. Transfer de cunoștințe și activitate didactică				
5.1.1.#	Manuale pentru învățământul universitar și dicționare • ≥ 0,1 • <0,1		10 7	0 / 10
5.1.2.#	Capitole în manuale pentru învățământul universitar • ≥ 0,1 • <0,1		8 6	0 / 6
5.1.3.#	Manuale pentru învățământul preuniversitar • ≥ 0,1 • <0,1		7 5	7 / 5
5.1.4.#	Capitole în manuale pentru învățământul preuniversitar • ≥ 0,1 • <0,1		6 4	0
5.1.5.#	Articole în enciclopedii • ≥ 0,1 • <0,1		3 2	0 / 3
5.1.6.#	Lucrări metodice, compendiumuri • ≥ 0,5 • <0,5		5 3	3 / 3
5.1.7. **	Curs nou elaborat • >3 • ≤3		6 4	6 / 6
5.1.8. **	Conducători ai tezelor de licență/ masterat susținute • >3 • ≤3		5 3	5 / 5
5.1.9. **	Conducători/ consultanți științifici ai tezelor de doctor/doctor habilitat susținute • > 1 • 1		10 7	10 / 10

Total	60	31 / 48
Mediu		39,5

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
5.2. Participări la elaborarea actelor normative și în activități de consultanță				
5.2.1. **	Document de politici elaborat și aprobat		7 5	0 / 7
5.2.2. **	Recomandare metodologică elaborată și implementată în activitatea autorităților publice centrale și/sau locale		6 4	0 / 6
5.2.3. **	Aviz la proiecte de lege sau de alte acte normative		4 2	4 / 4
5.2.4. **	Participare în activitatea comisiilor instituite de Președinție, Parlament, Guvern		5 2	5 / 5
5.2.5. **	Participare în activitatea grupurilor de lucru instituite de ministere, departamente		3 1	0 / 1
Total			25	9 / 23
Mediu				16
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
5.3. Diseminarea informației științifice și promovarea imaginii științei				
5.3.1.#	Cărți de popularizare a științei • $\geq 0,1$ • $< 0,1$		5 3	0 / 3
5.3.2.#	Articole de popularizare a științei • $\geq 0,1$ • $< 0,1$		4 2	4 / 4
5.3.3.#	Participări la emisiuni radio și TV consacrate științei • ≥ 1 • < 1		2 1	2 / 2
5.3.4.#	Seminare sau alte manifestări organizate pentru utilizatori • $\geq 0,5$ • $< 0,5$		4 2	0 / 2
Total			15	6 / 11
Mediu				8,5
<i>Smax = 100</i>				

Activitatea de cercetare în cadrul celor două profiluri s-a materializat într-un număr impunător de lucrări științifice (circa 1086), publicate în țară și peste hotare: 6 publicații științifice electronice; 880 de articole științifice publicate (467 – în reviste științifice din țară: categoriile B, C și alte reviste atestate); 22 în reviste științifice din străinătate; 358 în culegeri (56 de articole în culegeri publicate în străinătate; 33 de articole publicate în enciclopedie din țară); 57 de monografii, (11 în străinătate); 23 de dicționare (1 în străinătate); 41 de culegeri de articole; 48 de materiale didactice pentru instituțiile de învățământ superior și preuniversitar (20 de manuale); 29 de rezumate publicate la manifestări științifice (2 la manifestări științifice internaționale; 9 naționale cu participare internațională; 2 rezumate publicate la manifestări științifice în străinătate).

Publicațiile cercetătorilor justifică a considera drept performanță manifestarea în următoarele domenii:

- *politici lingvistice, literare, folclorice și terminologice*: cercetările au avut în vizor situația etnică din Republica Moldova, principiile de conlocuire empatică, excluderii unor situații de tensiune interetnică;

- *teoriile actuale de funcționare a limbilor în context pluriethnic*: cercetătorii institutului au relevat specificul funcțional (fonetic, gramatical, lexical) al limbii române în Republica Moldova;

- *interpretarea literară* și, în particular, interpretarea literaturii române din Republica Moldova în conformitate cu modernizarea bazei epistemologice a teoriilor literare: scopul acestui demers a fost integrarea literaturii române din Republica Moldova în context general românesc și european; menționăm la acest capitol colaborarea cu cercetătorii din România la elaborarea a 7 volume ale *Dicționarului general al literaturii române*

- *creația literar-orală* din Republica Moldova și din localitățile cu populație românească de la est de Nistru, de Bug și din nordul Caucazului și punerea în valoare a acesteia prin publicarea a 175 de lucrări.

Constatăm însă că performanțele se realizează pe domenii ce țin particular, de situația concretă din Republica Moldova, vizînd mai puțin aspecte prin care Institutul ar contribui la elucidarea unor aspecte de interes general. În calitate de lucrări de performanță pot servi:

- Colectiv de autori, *Folclor românesc de la est de Nistru, de Bug, din nordul Caucazului. (Texte inedite)*. Vol. 1. Culegere de texte, Chișinău, 2007, lucrare care demonstrează unitatea culturii populare a românilor de pe malurile Nistrului;

- Vasile Bahnaru, *Elemente de lexicologie și lexicografie*, Chișinău, Știința, 2008, lucrare care propune soluții teoretice și practice legate de noțiunile și fenomenele semasiologiei moderne și care urmărește elaborarea unei concepții lexicografice coerente;

- Aliona Grati, *Romanul ca lume postbabelică. Despre dialogism, polifonie, heteroglosie și carnavalesc*, Editura Gunivas, Chișinău, 2009, monografie ce abordează poetica romanului contemporan prin prisma dialogismului;

- Mihai Cimpoi, *Critice VIII*. Craiova, Fundația Scrisul Românesc, 2009, culegere care include 23 de eseuri critice despre literatura națională și universală;

- Angela Savin, *Probleme ale motivației unităților polilexicale stabile în limba română*. Ch.: „Magna Princeps” SRL, 2010, monografie care elucidează rolul unităților polilexicale stabile de limbă în domeniul nominării sau a interpretării conotative a realităților;

- Colectiv de autori, *Teoria textului. Termeni-cheie*, Chișinău, Tipografia Profesional Service SRL, 2011, lucrare ce studiază textul ca unitate discursivă, vizînd următoarele aspecte: rolul

comunicativ al textului, producerea și receptarea lui în cadrul actelor de vorbire, maximele conversaționale, macro-jocurilor dialogice etc.

Drept indiciu al impactului și relevanței științifice sînt premiile obținute în perioada respectivă pentru lucrările publicate, precum și antrenarea institutului și a angajaților lui în activități conexe cercetării. Or tocmai deschiderea spre alte structuri instituționale și, din perspectivă inversă, frecvența apelului acestora la autoritatea instituțională și academică a Institutului de Filologie denotă relevanța cercetării și pune în evidență impactul social și științific.

Menționăm, în acest sens, antrenarea angajaților institutului în următoarele activități:

- predarea cursurilor teoretice și practice la catedrele de profil filologic (în medie 18 cercetători au ținut 50 de prelegeri);
- elaborarea unor cursuri noi (30 de cursuri noi);
- activitatea în calitate de președinți ai Comisiei pentru examenele de licență/masterat (3 persoane); membri ai Comisiei pentru examenele de licență/masterat (11 persoane); conducători ai tezelor de licență (28 de persoane);
- pregătirea cadrelor de înaltă calificare (în perioada evaluată, 22 de persoane au fost abilitate cu dreptul de conducător/consultant științific) prin doctorat (la patru specialități: *Literatura română, Teoria literaturii, Folcloristică și Limba română*) și posdoctorat.
- avizarea și expertizarea proiectelor de acte legislative și de alte acte normative, inclusiv a programelor și proiectelor din sfera științei și inovării (26 de avize).
- consultanță persoanelor juridice și fizice (mai cu seamă prin sectorul de terminologie)
- prelegeri ce țin de cultivarea vorbirii și redactarea documentelor oficiale (menționăm, la acest capitol, o serie de seminare ținute de dr. Inga Druță);
- organizarea anuală de către Concursul de Terminologie Științifică și Tehnică a concursului pentru studenții din instituțiile de învățămînt superior din Republica Moldova.

Intuim însă că, prin angajarea cercetătorilor în alte instituții, obținem și suprapuneri de rapoarte (ne întrebăm, de exemplu, dacă în rapoartele prezentate la USM de exemplu, nu figurează aceleași date care figurează și în raportul avizat), iar institutului îi sînt atribuite nejustificat funcții pe care el nu le realizează în virtutea altei misiuni pe care o are.

Institutul de Filologie realizează diseminarea rezultatelor cercetării și promovarea imaginii științei prin:

- articole de cultivare a limbii în periodicele „Literatura și arta”, „Timpul”, „Jurnal de Chișinău”, „Natura”, „Săptămîna”, „NOI”, „Punkt”, „Life time”, „Vînătorul și pescarul Moldovei”, „Flux”, „Destin românesc” ș.a.

- lansări de carte ale cercetătorilor la bibliotecile din municipiul Chișinău: Biblioteca Științifică Centrală a Academiei de Științe „A. Lupan”, Biblioteca „Ovidius”, Biblioteca „B. P. Hasdeu”, Biblioteca „O. Ghibu”;

- acordarea de interviuri în cadrul manifestări științifice organizate la și în afara institutului și la seratele elevilor și studenților dedicate sărbătorii „Limba noastră cea română”, organizate la școli, licee și universități;

- participarea la Saloanele de Carte de la Chișinău (Biblioteca Națională) și din România (Iași, București), participarea la târgurile internaționale de carte științifică și didactică (Biblioteca Științifică Centrală a Academiei de Științe „A. Lupan”).

Aceste activități însă, cu excepția participării la lansările de carte, se produc în raza orașului Chișinău. Ar fi salutabilă promovarea imaginii științei pe întreg teritoriul republicii.

Referitor la acest capitol, e regretabil – deși ar putea fi invocate și anumite motive ce ar justifica starea respectivă de lucruri - că nu atestăm lucrări de categoria A sau ISI (cu factor de impact). Lasă de dorit și aria geografică a publicațiilor în străinătate.

4. Cooperare în cadrul național

1	2	3	4	5
3.3. Aprecieri națională și antrenare în activități conexe cercetării				
3.3.1.**	Academician, membru-corespondent al AȘM, ales în perioada evaluată		10	0 / 0
3.3.2.**	Doctor Honoris Cauza, conferit în perioada evaluată		5	5 / 5
3.3.3.**	Profesor cercetător, conferențiar cercetător conferit în perioada evaluată • >1 • 1		5 3	5
3.3.4.**	Membrii al colegiului de redacție al unei reviste cotate CSSDT și CNAA, ales în perioada evaluată • >1 • 1		2 1	2 / 2
3.3.5.**	Conducător al programelor de stat, proiectelor de cercetare, desemnat în perioada evaluată • >1 • 1		5 3	5 / 5
3.3.6.**	Președinte, copreședinte al Comitetului de program al unei manifestări științifice din țară, ales în perioada evaluată • >1 • 1		2 1	2 / 2
3.3.7.**	Expert al CSSDT sau CNAA, altor proiecte și activități științifice la nivel național, desemnat în perioada evaluată • >1 • 1		2 1	2 / 2
3.3.8.**	Membrii al comisiilor specializate de evaluare în scopul acreditării organizațiilor, confirmat în perioada evaluată		1	0 / 1
3.3.9.**	Membrii al comisiilor pentru Premiile de Stat ale Republicii Moldova, A.Ș.M., ales în perioada evaluată		1	0 / 1
3.3.10.**	Președinte, secretar, membru al consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor, doctor			

	abilitat, desemnat în perioada evaluată • >2 • ≤2		3 2	3 / 3
3.3.11.**	Președinte, secretar al seminarului științific de profil, ales în perioada evaluată • >1 • 1		2 1	2 / 2
3.3.12.**	Referent la teza de doctor habilitat /doctor, desemnat în perioada evaluată • >1 • 1		2 1	2 / 2
Total			40	28 / 29
Mediu				28,5
<i>Smax = 130</i>				

Colaborarea cercetătorilor științifici cu facultățile de profil din cadrul universităților se produce în virtutea angajării lor pe funcții de cadre didactice la acestea. Nu am constatat invitații speciale pentru prelegeri la teme lor de cercetare a cercetătorilor institutului. Cu toate că Institutul colaborează în organizarea manifestărilor cu unele instituții (Catedra de literatură română și teorie literară de la USM, Uniunea Scriitorilor din Moldova, Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare, Academia Română, Centrul Academic Internațional Eminescu), constatăm parteneriate sporadice, limitate la câteva instituții, aceste fiind de cele mai dese ori din raza capitalei. Această cooperare nu vizează de fiecare dată cercetarea.

Limitarea în colaborare se constată și la nivel de proiecte de cercetare. Mai mult, cu excepția Programului de Stat intitulat *Dinastia Cantemireștilor: polifonismul preocupărilor științifico-artistice*, care, în virtutea tipului de proiect, nu se putea realiza decât în colaborare cu alte instituții, aceasta, practic, lipsește. La capitolul *colaborări* pot fi menționate însă conlucrarea cu Consiliul Coordonator al Audiovizualului: în perioada octombrie-noiembrie 2011, dr. hab. Vasile Bahnaru, dr. Ana Vulpe, dr. Galaction Verebceanu, cerc. șt. Lidia Vieru, cerc. șt. Mariana Vlas, dr. Inga Druță au monitorizat 140 de ore de emisie conform proiectului privind monitorizarea posturilor TV sub aspectul calității limbii române.

Modestă ni se pare implicarea cercetătorilor în calitate de recenzenți sau membri ai consiliilor specializate: avem, astfel, în 2007 – 1 participare; în 2008 – 5 participări; în 2009 – 4 participări; în 2010 – 0 participări, în 2011 – 2 participări.

5. Cooperare internațională

1	2	3	4	5
II. PERFORMANȚĂ ȘI VIZIBILITATE LA NIVEL INTERNAȚIONAL				
2.1. Publicații în străinătate				
2.1.1.**	Monografii		20	20 / 20
2.1.2.**	Capitole în monografii • > 1 • 1		10 7	10 / 10
2.1.3.**	Cărți de specialitate pentru învățământul universitar (dicționare, manuale)		10	0
2.1.4.#	Articole în reviste ISI • ≥ 0,1		25	

	<ul style="list-style-type: none"> • <0,1 		15	0
2.1.5.#	Articole în alte reviste editate în străinătate <ul style="list-style-type: none"> • ≥2 • <2 		10 7	7 / 7
2.1.6.#	Articole în culegeri <ul style="list-style-type: none"> • ≥ 3 • <3 		10 7	7 / 7
2.1.7.#	Publicații științifice electronice <ul style="list-style-type: none"> • ≥ 0,3 • <0,3 		5 3	3 / 3
2.1.8.#	Rezumate(teze) la conferințe științifice <ul style="list-style-type: none"> • ≥ 4 • <4 		5 3	3 / 3
Total			80	50 / 50
Mediu				50

1	2	3	4	5
2.2. Impactul internațional al cercetărilor și elaborărilor				
2.2.1.**	Proiecte de cercetare obținute prin competiție de la organizații din străinătate <ul style="list-style-type: none"> • cu un volum de finanțare ≥ 100 mii EU per proiect • cu un volum de finanțare < 100 mii EU per proiect 		25 15	0 / 0
2.2.2.**	Premii obținute în străinătate pentru rezultatele cercetării		15	15 / 0
2.2.3.**	Brevete obținute în străinătate		15	0 / 0
2.2.4.#	Rapoarte la invitație la conferințe (în plen) <ul style="list-style-type: none"> • ≥ 0,5 • <0,5 		15 10	10 / 10
2.2.5.#	Comunicări orale la conferințe <ul style="list-style-type: none"> • ≥ 2 • <2 		10 7	10 / 7
2.2.6.**	Medalii obținute la expoziții sau saloane internaționale		15	0 / 0
2.2.7.#	Alte distincții de apreciere a rezultatelor cercetărilor și elaborărilor <ul style="list-style-type: none"> • ≥ 0,1 • <0,1 		5 3	0 / 3
Total			115	35 / 20
Mediu				27,5

1	2	3	4	5
2.3. Aprecieri internațională și antrenare în activități de expertiză				
2.3.1.**	Membri de onoare al unei Academii de Științe și/sau a unei societăți științifice internaționale, ales în perioada evaluată <ul style="list-style-type: none"> • > 1 • 1 		15 10	10 / 0
2.3.2.**	Membri al colegiului de redacție al unei reviste de specialitate consacrate de peste hotare <ul style="list-style-type: none"> • >1 • 1 		10 7	10 / 10
2.3.3.**	Membri al Comitetului de program al unei manifestări științifice de peste hotare		5	5 / 5
2.3.4.**	Expert/consultant al unei organizații științifice de peste hotare, selectat în perioada evaluată		5	0
2.3.5.**	Referent științific al revistei cotate ISI, desemnat în perioada evaluată			0

	<ul style="list-style-type: none"> • >1 • 1 		5 3	
2.3.6.**	Referent la teza de doctor susținută în străinătate, desemnat în perioada evaluată		5	5 / 5
2.3.7.**	Cercetător invitat într-o instituție universitară, științifică consacrată din străinătate <ul style="list-style-type: none"> • >1 • 1 		15 10	0
2.3.7.**	Cercetător invitat într-o instituție universitară, științifică consacrată din străinătate <ul style="list-style-type: none"> • >1 • 1 		15 10	0
Total			60	30/ 20
Mediu				25
<i>Smax = 270</i>				

Institutul de Filologie colaborează cu multe instituții din afara republicii (mult mai accentuate și clar definite în comparație cu colaborările în plan intern). Aceste colaborări sînt consemnate în acorduri și memorandumuri și vizează, de cele mai dese ori, schimbul de experiență, stagiile, schimbul de publicații, cercetarea temelor de interes comun. Menționăm, în acest sens, *Acordul de colaborare științifică* între Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu” al Academiei Române, IF și Institutul Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Moldovei prin care a fost demarat proiectul *Procese de modernizare a patrimoniului cultural imaterial din România și Republica Moldova. Fenomenul folclorismului și creația tradițională muzicală și literară*; *acordul de colaborare* între IF al AȘM și Universitatea „Al. I. CUZA” din Iași, Facultatea de Informatică, și Institutul de Filologie „Al. Philippide” din Iași, Filiala Academiei Române, prin care cercetătorii de la Centrul de Terminologie au participat la *Proiectul eDTLR – Dicționarul tezaur al limbii române* în format electronic.

Menționăm colaborarea activă a IF cu editura «Художественная литература» de la Moscova, în urma căreia au fost tipărite trei volume, două din ele fiind prefațate de cercetătorii Institutului de Filologie: *Спел про лист зелёный я... Классика литератур СНГ. Фольклор и литературные памятники Молдовы*, Moscova: *Художественная литература*, 2009. Aliona Grati și Tudor Colac au semnat prefața la acest volum, intitulată *Поэтическая история народа*, p. 5-20; *Под парусом вечного неба* (ediție bilingvă rus-engleză). *Классика литератур СНГ. Фольклор и литературные памятники Молдовы*, Moscova: *Художественная литература*, 2010; *Душа, озарившая кодру. Классика литератур СНГ. Фольклор и литературные памятники Молдовы. Том 2*, Москва, Изд. «Художественная литература, 2011. Aliona Grati și Victor Cîrimpei au semnat prefața la acest volum, intitulată, *Художественное слово Молдовы*, p. 6-32.

La capitolul *stagii de documentare*, menționăm doar două stagii trecute în raport: doctoranda Cristina Robu, anul II, specialitatea *Teoria literaturii*, a efectuat, în perioada 8 octombrie - 8

decembrie 2011, un stagiul de cercetare și documentare la Centre de Recherche Interuniversitaire sur la Littérature et la Culture Québécoises (CRILCQ) la Universitatea din Montréal, Facultatea de Litere, Montréal, Québec, Canada, din contul unei burse obținute de la Ambasada Canadei; doctoranda Tatiana Barbăneagră, anul II, specialitatea *Limba română* a efectuat, în perioada 01 octombrie -31 decembrie 2011, un stagiul de cercetare și documentare la Institutul Cultural Român.

Nu întotdeauna însă rezultatele acestor acorduri și colaborări sînt vizibile. Ne referim, în acest sens, la *Acordul de colaborare* încheiat între IF al AȘM și Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, semnat pe 08 decembrie 2008, care nu s-a soldat c rezultate concrete, sau *acordul de parteneriat* între Fundația Culturală „Timpul”, cu sediul în Iași, și IF al AȘM, semnat în 2009, pentru care, cel puțin în raportul de autoevaluare, nu sînt enumerate rezultatele colaborării.

6. Fișa de evaluare a organizațiilor din sfera științei și inovării. Domeniul Științe socio-umaniste și economie

Din punctajul maxim total prevăzut pentru profilul de cercetare pentru compartimentele II-V (600 de puncte), profilul *Literatura română și folclorul din Moldova* a acumulat 252 de puncte, iar profilul *Limba română sub aspect structural, funcțional și istoric* - 327 de puncte. Media punctajului pentru cele 2 profiluri este de 289,5 puncte.

Pentru compartimentul I, Institutul de Filologie a acumulat 145 de puncte din 300 de puncte maximal prevăzute. În felul acesta, instituția supusă evaluării a acumulat 434,5 (145+289,5) de puncte.

Comisia propune a se acorda 2% din punctajul total acumulat (echivalent a 8,7 puncte) pentru managementul eficient al instituției, motivînd prin:

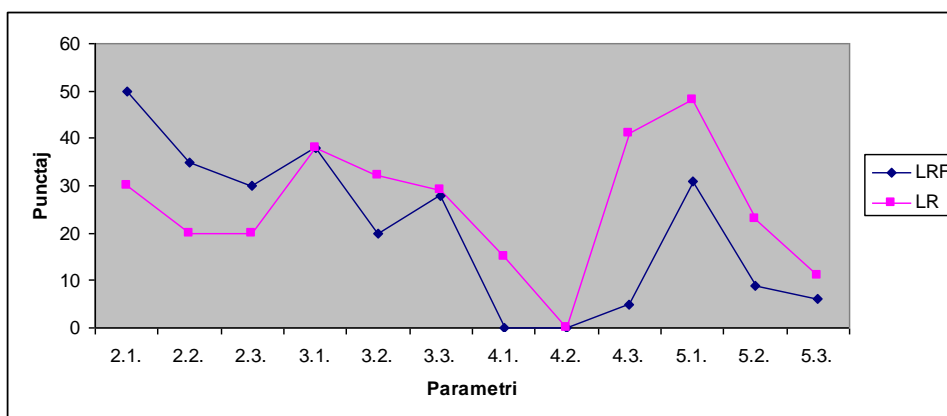
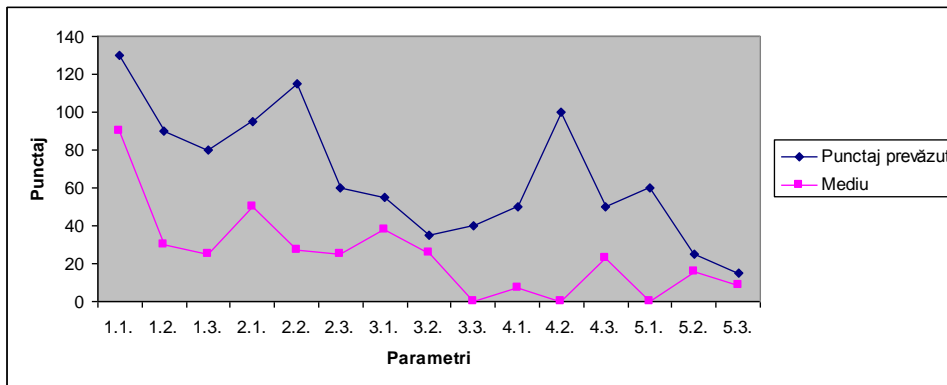
- a) unele modificări și ajustări în organigrama Institutului, în funcție de direcțiile strategice de cercetare;
- b) tentative de soluționare a problemei cadrelor;
- c) conștientizarea necesității de a elabora proiecte de cercetare, de a consolida potențialul științific al Institutului, de a coopta cercetători tineri, de a modifica sistemul de selectare a cercetătorilor.

Ținînd cont de punctajul suplimentar, Institutul de Filologie a acumulat în total 443 de puncte. În final, Comisia specializată de evaluare a Institutului de Filologie recomandă Comisiei de acreditare a CNAA:

- a) acreditarea Institutului de Filologie în calitate de organizație din sfera științei și inovării;
- b) reieșind din punctajul acumulat, aprecierea performanței profilurilor în modul următor:
  - *Limba română sub aspect structural, funcțional și istoric* - **bine** (327 de puncte sau 54,5% din punctajul maxim prevăzut);

- *Literatura română și folclorul din Moldova* – **suficient** (252 de puncte sau 42% din punctajul maxim prevăzut);
- c) reieșind din punctajul acumulat, atribuirea calificativului **organizație competitivă pe plan național (categoria C)** Institutului de Filologie (443 de puncte sau 49,2% din punctajul maxim prevăzut

7. Obiecții și recomandări

- a) A aborda noi aspecte de cercetare a limbii și literaturii ce ar viza chestiuni de actualitate, cum ar fi cele legate, de exemplu, de sociolingvistică, psiholingvistică, europeneizare, internaționalizare, globalizare etc.;
- b) A angaja, prin cumul, cercetători care, virtual, ar contribui la impulsivitatea investigațiilor filologice;
- c) A adopta decizii punctuale (legate de cercetare, management) ce s-ar integra într-o abordare coerentă, adică ar reprezenta părți ale unei viziuni ample asupra schimbării;
- d) A aplica principiul unei salarizări diferențiate a cercetătorilor, în funcție de performanțe și de impactul activităților investigaționale;
- e) A elabora regulamente interne privind alegerea prin concurs atât a cercetătorilor, cât și a cadrelor manageriale.
- f) A spori exigențele privind examinarea lucrărilor recomandate pentru publicare sau susținere.

Despre alte sugestii și recomandări, a se vedea comentariile la finele fiecărui compartiment.

Comisia specializată pentru evaluarea Institutului de Filologie:

Popa Gheorghe, dr. hab., prof. univ., Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

Sainenco Ala, dr., conf., univ., Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

Țiței Valentina, economist-contabil, Institutul Patrimoniului Cultural

Comisia pe profilul de cercetare Limba română sub aspect structural, funcțional și istoric:

Melniciuc Ion, dr., conf. univ., Universitatea de Stat din Moldova

Zgardan Aliona, dr., conf. univ., Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”

Mincu Eugenia, dr., conf.univ., Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu” din Republica Moldova

Comisia pe profilul de cercetare Limba română și folclorul din Moldova:

Ciocoi Tatiana, dr. hab., conf.univ., Universitatea de Stat din Moldova

Ghilaș Ana, dr., conf.univ., Universitatea de Stat din Moldova

Cristei Tamara, dr., conf.univ., Universitatea Academiei de Științe a Moldovei